

ΒΑΣΙΛΗΣ Β. ΓΑΜΒΡΟΥΔΗΣ

τ. Δ/ντής Υπουργείου Εργασίας

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

& Στοιχεία Ασφαλιστικού Δικαίου

ΕΝΝΟΙΑ – ΕΡΜΗΝΕΙΑ – ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Διαφωτιστική ανάλυση διατάξεων
και ερμηνευτικός σχολιασμός

- Ψηφιακή κάρτα εργασίας – Προσλήψεις – Απολύσεις – Ειδικές άδειες – ΕΡΓΑΝΗ και στοιχεία αναγγελίας
- Εργόσημο – Ευέλικτες εργασίες – Ατομική σύμβαση εργασίας – Αποδοχές – Μισθοδοσία – Όρες εργασίας
- Υπερωρίες – Ειδικές μορφές απασχόλησης – ΣΣΕ – Σωματεία – Απεργίες – Δικαστηριακή νομολογία
- Κωλύματα εργασίας – Υγιεινή και ασφάλεια – Υποδείγματα – Ασφαλιστικά θέματα (Ν.4997/2022)

Βασίλης Β. Γαμβρούδης

τ. Δ/ντής Υπουργείου Εργασίας

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

& Στοιχεία Ασφαλιστικού Δικαίου

ΕΝΝΟΙΑ – ΕΡΜΗΝΕΙΑ – ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Διαφωτιστική ανάλυση διατάξεων και ερμηνευτικός σχολιασμός

Έκδοση:

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΙΚΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ & ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΕΑΕΔ)

Μηνιαίο Επιστημονικό Περιοδικό

www.eaed.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	1
ΕΝΟΤΗΤΑ 1	
Εργατικό Δίκαιο και Βασικές Έννοιες.....	3
1.1. Εργατικό Δίκαιο.....	3
1.2. Σύμβαση Εργασίας.....	4
1.3. Ειθισμένος Μισθός.....	4
1.4. Εργατικός Μισθός.....	5
1.4. Απασχόληση.....	5
1.6. Σπουδαίος Λόγος.....	5
1.7. Αδικολόγητος Πλουτισμός.....	6
1.8. Προϋπηρεσία.....	6
1.9. Καθήκοντα Ομότιμα – Συναφή.....	6
1.10. Επιχείρηση.....	6
1.11. Εκμετάλλευση.....	7
1.12. Διαλείπουσα Εργασία.....	7
1.13. Έθιμο.....	7
1.14. Συνήθεια Επιχειρησιακή.....	7
1.15. Πλασιέ.....	7
1.16. Η Αδικοπραξία στις Εργασιακές Σχέσεις.....	8
1.17. Αποζημίωση.....	9
1.18. Χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.....	9
1.19. Παραγραφή.....	9
1.20. Δεδικασμένο.....	10
ΕΝΟΤΗΤΑ 2	
Προσλήψεις Μισθωτών.....	11
2.1. Προσλήψεις Μισθωτών.....	11
2.2. Το Διευθυντικό Δικαίωμα του Εργοδότη.....	18
2.3. Υπερημερία Εργοδότη και Προϋποθέσεις.....	19
2.4. Βλαπτική Μεταβολή Όρων Συμβάσεως.....	21
2.5. Διαδικασία Πρόσληψης Μισθωτού υπό Καθεστώς Μερικής ή εκ Περιτροπής Απασχόλησης.....	21
2.6. Προσλήψεις Μέσω Εργοσήμου.....	23

2.7. Πρόσληψη Χωρίς Ανάλυση Εργασίας.....	24
2.8. Οικειοθελής Αποχώρηση Εργαζομένων και Επιβεβλημένες Ενέργειες Εργοδότη.....	25
2.9. Σύμβαση Εξαρτημένης Εργασίας.....	25
2.10. Πρόσληψη και Κατάρτιση Σύμβασης.....	26
2.11. Υπάλληλος και Στοιχεία Χαρακτηρισμού.....	26
2.12. Α.Ε. και Πρόσληψη Ιδρυτών Αυτής.....	27
2.13. Σύμβαση Ορισμένου Χρόνου και Λύση της με Συμφωνία των Μερών ...	27
2.14. Σύμβαση Εργασίας Ορισμένου Χρόνου και Σιωπηρή Ανανέωση.....	27
2.15. Υποχρεώσεις Εργοδότη.....	28
2.16. Σε τι Ενέργειες Μπορεί να Προβεί Εργαζόμενος Όταν Καθυστερείται η Καταβολή Απαιτήσεων του που Προκύπτουν από την Εργασιακή του Σχέση.....	31
2.17. Καθήκοντα – Υποχρεώσεις Μισθωτών.....	32
2.18. Οι Απολύσεις Προσωπικού.....	34
2.19. Απόλυση με Προειδοποίηση.....	38
2.20. Η Αποζημίωση Λόγω Καταγγελίας της Συμβάσεως Εργασίας των Εργατοτεχνιτών Αλλάζει από 1.1.2022.....	38
2.21. Φορολογία Αποζημίωσης.....	40
2.22. Ομαδικές Απολύσεις.....	40
2.23. Έγγραφος Τύπος και Αποδεικτικό Μέσο.....	41
2.24. Απόκρουση Προσφερθείσης Αποζημίωσης.....	41
2.26. Απόλυση Υπαλλήλου με Προϋπηρεσία Εργάτη.....	42
2.27. Άλλοι Τρόποι Λύσεως της Συμβάσεως.....	42
2.28. Εκ Περιτροπής Εργασία – Διαθεσιμότητα και Απόλυση.....	42
2.29. Τρόπος Καταβολής Αποζημίωσης.....	42
2.30. Εμπάθεια - Προσχηματικοί Λόγοι και Απόλυση.....	43
2.31. Προστασία από Απόλυση.....	43
2.32. Άρνηση Είσπραξης Αποζημιώσεως.....	44
2.33. Απόλυση κατά τη Διάρκεια Ασθενείας του Μισθωτού.....	44
2.34. Άκυρη Απόλυση και Ηθική Βλάβη.....	45
2.35. Απόλυση για Σπουδαίο Λόγο – Προϋποθέσεις Νομιμότητας.....	45
2.36. Απόλυση με Προειδοποίηση.....	46
2.37. Διορθωτική Δεύτερη Καταγγελία της Σύμβασης Εργασίας.....	47
2.38. Εργοδότης Νομικό Πρόσωπο Απόλυση Εργαζομένου από Αναρμόδιο Πρόσωπο.....	48
2.39. Ποιος Χρόνος Λαμβάνεται Υπόψη για τον Υπολογισμό της Αποζημιώσεως.....	48
2.40. Σερβιτόροι και Αποζημίωση Απόλυσης.....	49
2.41. Απόλυση για Οικονομοτεχνικούς Λόγους.....	49
2.42. Αμοιβή με Μισθό και Ποσοστά και Αποζημίωση Απόλυσης.....	49
2.43. Υποχρέωση Τηρήσεως Προθεσμίας κατά την Καταγγελία της Συμβάσεως Υπέχει και ο Μισθωτός.....	50
2.44. Ανώτατο Όριο Αποζημιώσεως και η Προσαύξηση κατά 1/6.....	50

2.45. Ομαδικές Απολύσεις	51
ΕΝΟΤΗΤΑ 3	
Αποδοχές	53
3.1. Αποδοχές – Μισθός	53
3.2. Ζημία από το Μισθωτό και Συμφηφισμός με το Μισθό	58
3.3. Νυχτερινή Εργασία και Προσαύξηση	58
3.4. Κυριακή Εργασία και Προσαύξηση	58
3.5. Υπερωρία – Υπερεργασία και Προσαύξηση	59
3.6. Κατώτατα Όρια Αποδοχών – ΕΓΣΣΕ	59
3.7. Κατάθεση σε Τραπεζικό Λογαριασμό Αποδοχών – Εισφορών – Φόρων Εργαζομένων από 1.7.2016.	61
3.8. Ειθισμένες Αποδοχές	61
3.9. Λάθος Υπολογισμός Μισθοδοσίας και Διόρθωση	62
3.10. Πότε τα Φιλοδωρήματα Μπορούν να Θεωρηθούν ως Μισθός	62
3.11. Εισφορά 20 Ευρώ Υπέρ Κατασκηνώσεων από Μισθοδοσία Αυγούστου ..	62
3.12. Προσδιορισμός Ύψους Αποδοχών (Μικτές Αποδοχές)	63
3.13. Λογαριασμός Μισθοδοσίας	63
3.14. Αφερεγγυότητα Εργοδότη και Προστασία Αποδοχών	64
3.15. Παραδείγματα Εξεύρεσης Αποδοχών και Μισθοδοσία	67
3.16. Επίδομα Εορτών	70
3.18. Κανονική Άδεια Η Άδεια Αναπαύσεως των Μισθωτών	102
3.22. Ειδική Άδεια Μητρότητας (από 6 σε 9 Μήνες) και Επίδομα Αδείας	128
3.23. Κυμαινόμενες Αποδοχές (Άδεια – Επίδομα Αδείας)	128
3.24. Επίδομα Ισολογισμού και Επίδομα Αδείας	130
3.25. Επίδομα Εορτών και Επίδομα αδείας	130
3.26. Πίνακες Ημερών Αδείας	131
3.27. Αναστολή της Σύμβασης Εργασίας και Κανονική Άδεια	132
3.28. Υποχρεωτική η Χορήγηση της Κανονικής Άδειας Ανεξάρτητα προς το αν ο Εργαζόμενος Ζήτησε ή Όχι Αυτή	133
3.29. Αναστολή Συμβάσεων Εργασίας και Κανονικές Άδειες	133
3.30. Ειδικές Άδειες	134
3.31. Ασθένεια Κωλύματα	140
ΕΝΟΤΗΤΑ 4	
Χρονικά Όρια Εργασίας	153
4.1. Ωράρια Εργασίας Ωράρια – Υπερωρία – Υπερεργασία	153
4.2. Κάρτα Εργασίας Ν. 4808/21 άρθρ. 74	162
4.3. Αναπαύσεις – Εορτές – Αργίες	166
4.4. Εβδομάδα 5 Ημερών	168
4.5. Πενθήμερος Εργασία (Δευτέρα – Παρασκευή) και Εργασία κατά την Κυριακή	169
4.7. Τόπος Εργασίας	170

4.8. Τόπος Εργασίας και Αλλαγή	172
ΕΝΟΤΗΤΑ 5	
Ειδικές Μορφές Απασχόλησης	175
5.1. Τηλεργασία	175
5.2. Η Μερική Απασχόληση.....	180
5.3. Πρόσθετη Εργασία.....	189
5.4. Δανεισμός Μισθωτού	189
5.5. Διαθεσιμότητα	192
5.6. Διευθέτηση Χρόνου Εργασίας.....	196
5.7. Η Επίσχεση Εργασίας.....	200
5.8. Εκ Περιτροπής Εργασία	203
5.9. Ετοιμότητα για Εργασία	205
5.10. Διαλείπουσα Εργασία	207
ΕΝΟΤΗΤΑ 6	
Προστασία Γυναικών	209
6.1. Προστασία Γυναικών.....	209
6.2. Ειδικές Κατηγορίες Μισθωτών.....	215
6.3. Προστατευόμενα Πρόσωπα	226
ΕΝΟΤΗΤΑ 7	
Αλλοδαποί	231
Πτυχία Επαγγελματικά και Υποχρεωτικές Προσλήψεις	234
ΕΝΟΤΗΤΑ 8	
ΣΕΠΕ.....	237
8.1. ΣΕΠΕ – Σώμα Επιθεωρητών Εργασίας.....	237
8.2. Αλλαγή Ωραρίου και Υποβολή Πινάκων Προσωπικού στο ΣΕΠΕ.....	241
8.3. Εργόσημο	242
8.4. Εργάνη	248
8.5. Προθεσμίες που Πρέπει να Τηρούνται Έναντι ΣΕΠΕ - ΟΑΕΔ	248
8.6. Ηλεκτρονική Υποβολή Εντύπων στο ΣΕΠΕ-ΟΑΕΔ	251
ΕΝΟΤΗΤΑ 9	
Προσωπικότητα Μισθωτού και Προστασία.....	259
9.1. Προσβολή Προσωπικότητας και Δικαστικές Αποφάσεις	259
9.2. Κανονισμός Εργασίας	265
9.3. Πρόσωπα Διευθύνσεως - Εποπτείας – Εμπιστοσύνης.....	267
9.4. Ο Ρόλος της Διεύθυνσης Προσωπικού	271
9.5. Χρόνος Φύλαξης Στοιχείων.....	275
ΕΝΟΤΗΤΑ 10	
Οικειοθελείς Παροχές.....	277
10.1. Οικειοθελείς Παροχές και Επιχειρησιακή Συνήθεια.....	277
10.2. Αρχή Ίσης Μεταχείρισης	282
10.3. Ανωτέρα Βία	284

10.4. Συνεχούς Λειτουργίας Επιχειρήσεις	286
10.5. Επιχειρησιακή Συνήθεια	288
10.6. Πτώχευση	290
10.7. Μεταβίβαση Επιχειρήσεως	292
10.8. Τα Πιστοποιητικά Εργασίας και Προϋπηρεσίας	295
10.9. Η Προϋπηρεσία	299
ΕΝΟΤΗΤΑ 11	
Αθλητισμός Εργασιακός – Αθλητικός Εθελοντισμός	301
11.1. Εργασιακός Αθλητισμός	301
11.2. Αθλητικός Εθελοντισμός	302
ΕΝΟΤΗΤΑ 12	
Προσωπικά Δεδομένα	303
12.1. Δεδομένα Προσωπικού Χαρακτήρα	303
12.2. Προστασία από Βία – Παρενόχληση	305
12.3. Ηλεκτρονικά Μέσα – Τεχνολογία και Εργασιακές Σχέσεις	307
12.4. Πρόληψη της Θερμικής Καταπόνησης των Εργαζομένων κατά το Θέρος	309
12.5. Ανεργία	310
ΕΝΟΤΗΤΑ 13	
Υγιεινή και Ασφάλιση	313
13.1. Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας	313
14.2. Τα Εργατικά Ατυχήματα	324
ΕΝΟΤΗΤΑ 14	
Πανδημία	335
14.1. Ο Ιός του Κορωνοϊού και Ζητήματα που Προκύπτουν στις Εργασιακές Σχέσεις	335
14.2. Μνημόνια	339
14.3. Τεχνικά Έργα – Οικοδομικές Εργασίες ΒΗΔΑΠ και ΕΡΓΑΝΗ	340
14.4. Λειτουργία Καταστημάτων τις Κυριακές	346
ΕΝΟΤΗΤΑ 15	
Σωματεία	353
15.1. Συνδικαλισμός	353
15.2. Συνδικαλιστικές Οργανώσεις και Παρεμβάσεις Υπέρ Εργαζομένων	361
15.3. Ένωση Προσώπων Ικανότητα Σύναψης Σ.Σ.Ε. – Ιδρυτική Πράξη	367
15.4. Συμβούλια Εργαζομένων	372
15.5. Σωματεία Εργαζομένων Υποχρεωτική Εγγραφή στο ΓΕΜΗΣΟΕ από 1.1.2022	374
15.6. ΣΣΕ Ικανότητα Συναψεως ΣΣΕ και Μητρώα Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Εργαζομένων – Εργοδοτών	377

15.7. Είδη Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας	382
15.8. Ελεύθερες Συλλογικές Διαπραγματεύσεις – Αποδοχές – Διαιτησία – Μετενέργεια – Συρροή – Επεκτασιμότητα (ΚΥ) μετά τα Μνημόνια	384
ΕΝΟΤΗΤΑ 16	
Ασφάλιση	389
16.1. Ασφάλιση.....	389
16.2. Εισφορές Ελεύθερων Επαγγελματιών και Αυτοαπασχολουμένων	395
16.3. Πλασματικοί Χρόνοι Ασφάλισης.....	397
16.4. Πρώτο Ένσημο	401
16.5. Πότε Χάνεται το Δικαίωμα Σύνταξης Θανάτου	402
16.6. Η Διαδοχική Ασφάλιση Μετά το Ν. 4670/2020	402
16.7. Η Επικουρική Ασφάλιση των Νεοεισερχομένων στην Αγορά Εργασίας από 1.1.2022 και Εφεξής	405
16.8. Πενθήμερο και Σύστημα Ασφάλισης.....	406
16.9. Αναλυτική Περιοδική Δήλωση.....	408
16.10.Σύμφωνο Συμβίωσης – Προστασία	412
16.11.Πλασματικά Έτη Ελευθέρων Επαγγελματιών - Αγροτών	413
16.12.Τίτλος Κτήσης.....	413
16.13.Το Αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας Εργοδοτών Κοινών Επιχειρήσεων Εκδίδεται Μέσω Χρήσης Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας	414
ΕΝΟΤΗΤΑ 17	
Συνταξιοδότηση – Συνταξιούχοι	417
17.1. Σύνταξη και Εφάπαξ – Ταυτόχρονη Καταβολή	417
17.2. Ψηφιακή Διαδικασία Απονομής Συντάξεων	418
17.3. Η Προσωρινή Σύνταξη	420
17.4. Απασχόληση Συνταξιούχων Ν. 4387/2016 – Ν. 4670/2020 – Ν. 4690/2020	423
ΕΝΟΤΗΤΑ 18	
Φορολογία.....	427
18.1. Φορολογία Παροχών.....	427
18.2. Παροχές σε Είδος που Λαμβάνουν οι Εργαζόμενοι και Υπόκεινται σε Φορολογία.....	428
ΕΝΟΤΗΤΑ 19	
Κυρώσεις	433
19.1. Διοικητικές Κυρώσεις	433
19.2. Κατηγοριοποίηση Παραβάσεων Εργατικής Νομοθεσίας και Πρόστιμα ...	435
19.3. Ποινικές Κυρώσεις	436
ΕΝΟΤΗΤΑ 20	
Υποδείγματα	439
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	449

- Εργατικό Δίκαιο και Βασικές Έννοιες
- Προσλήψεις – Απολύσεις Μισθωτών
- Αποδοχές
 - Κατώτατα Όρια Αποδοχών - ΕΓΣΕΕ
 - Ειδική Άδεια Μητρότητας (από 6 σε 9 Μήνες) και Επίδομα Αδείας
 - Ειδικές Άδειες
- Χρονικά Όρια Εργασίας
 - Ωράρια – Υπερωρία – Υπερεργασία
 - Κάρτα Εργασίας Ν. 4808/21 άρθρ. 74
- Ειδικές Μορφές Απασχόλησης
 - Τηλεργασία
 - Διευθέτηση Χρόνου Εργασίας
- Προστασία Γυναικών
- Αλληλοδαποί
- ΣΕΠΕ
 - Εργόσημο
 - ΕΡΓΑΝΗ
- Προσωπικότητα Μισθωτού και Προστασία
- Οικειοθελείς Παροχές
- Αθλητισμός Εργασιακός – Αθλητικός Εθελοντισμός
- Προσωπικά Δεδομένα
- Υγιεινή και Ασφάλιση
- Πανδημία
- Σωματεία
 - Υποχρεωτική Εγγραφή στο ΓΕΜΗΣΟΕ από 1.1.2022
- Ασφάλιση
 - Η Επικουρική Ασφάλιση των Νεοεισερχομένων στην Αγορά Εργασίας από 1.1.2022 και Εφεξής
- Συνταξιοδότηση – Συνταξιούχοι
 - Ψηφιακή Διαδικασία Απονομής Συντάξεων
- Φορολογία
 - Παροχές σε Είδος που Λαμβάνουν οι Εργαζόμενοι και Υπόκεινται σε Φορολογία
- Κυρώσεις
 - Κατηγοριοποίηση Παραβάσεων Εργατικής Νομοθεσίας και Πρόστιμα
- Υποδείγματα

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΙΚΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ & ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
www.eaed.gr

ISBN 978-960-89047-4-3

9 789608 904743

ΜΗΝΙΑΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
 Αγίου Κωνσταντίνου 12, 104 31 Αθήνα
 Τηλ.: 210-52.49.671 • Fax: 210-52.22.093
 www.eaed.gr • email: info@eaed.gr